

підприємства з безперервним характером виробництва в умовах трансформаційної економіки. *Економіко-математичне моделювання соціально-економічних систем*. 2014 вип.19 с.186-197

Погорелов С.М., Леденко О.В., Матяш О.А. Дослідження шляхів підвищення ефективної діяльності підприємств / С.М. Погорелов, О.В. Леденко О.В., О.А. Матяш // Вісник НТУ «ХПІ». – 2015. – №26(1135). – С. 76-82.

УДК 314. 1:327.8

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕМОГРАФІЧНОЇ БЕЗПЕКИ –
УМОВА РЕАЛІЗАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕЇ**

О. Й. Хомин

*Львівський державний університет внутрішніх справ
email: okhotyn@i.ua*

Завжди перед українським народом стояло питання розвитку національної ідеї, яка, як правило, усвідомлювалася як свідомість та енергія особливого і саме нам притаманного характеру життєдіяльності нації. Наш народ завше прагнув жити в своїй державі, мати визначене місце серед багатьох народів світу та пишатися своєю багатою державою. Високий рівень багатства, культури, освіти Київської Русі залишила в генетичній народній пам'яті прагнення до відновлення її величі. Майдан, та військові дії у східних областях України доказують правильність цього твердження.

Національна ідея – це те, що закладене в архетипі (підсвідомості) народу, а отже у його мрії, і яка при настанні критичного моменту проявляється у свідомості та робить народ одержимим та готовим на жертви. Це виливається у програму боротьби. «Поки жива мрія, жива нація. Можна втратити державність, територію, навіть багато в чому мову та культуру й відродитися, повернути все з лишком, якщо... не втрачена «мрія», яку дарував Всевишній «і мертвим, і живим, і ненарожденним».[1, С.30]

Науковці зазначають, що «не зрозумівши і не усвідомивши свого минулого, не взявши на озброєння ідейні надбання попередніх поколінь, ми, українці, прирікаємо себе на блукання у п'ятьмах сьогодення без провідної зірки історичного досвіду. А вона, як відомо, сяє лише тим, хто добре знає і поважає свої витоки» [2, С.3, 5].

Нам імпонує думка Юрія Канигіна та Зіновія Ткачука, висловлена у книжці «Українська мрія». Вони розглядають національну ідею як «устремління: зберегти чисельність народу чи розмножитися, знайти свою територію (життєвий простір), забезпечити добробут, спокійне «нормальне» життя своїм людям без катаклізмів, потрясінь і кровопускань...». Також вони наголошують, що національна ідея в такому «доленосному» плані — те, що об'єднує народ на переломних, критичних етапах історії, пробуджує у ньому героїзм, готовність до подвигу, жертвовності в ім'я важливої і навіть великої (у

народному розумінні) мети» [3 с. 10–12.].

Національна ідея – це мисленна форма сприйняття глибинної сутності свого народу, в якій відображена його духовна першооснова, мета, сенс та фундаментальні принципи існування, що пронизує собою все національне буття та зумовлює суспільний розвиток. Характер цієї ідеї визначається менталітетом народу, ступенем розвитку його духовної й матеріальної культури, статусом на міжнародній арені, і завданнями, які становить перед ним та чи інша історична епоха. [4].

Ми бачимо національну ідею як забезпечення національної безпеки з великою увагою на забезпечення демографічної безпеки. Національна ідея є джерелом зародження та розвитку національних інтересів держави, які є інструментом для досягнення поставленої мети. Вона відображає відмінність народу, що визначає його національну ідентичність та національну скерованість. Тому такими важливими є національні інтереси як цінності та пріоритети, що аргументують діяльність нації. За логікою речей національні інтереси мають в повній мірі відображати прагнення нації, що реалізуються за допомогою державних, політичних, громадських інститутів. Власне національна держава має стати гарантом і механізмом за допомогою якого можна реалізувати національні інтереси, і як висновок втілювати в життя національну ідею.

Тому, можемо з впевненістю сказати, що національна ідея може бути досягнута лише при умові забезпечення демографічної та національної безпеки держави. Досягнення національних демографічних інтересів формується за рахунок визначених державних, суспільних та індивідуальних інтересів.

Доречно нагадати, що до складових демографічної безпеки ми відносимо: економіко-демографічну безпеку – сукупність умов і факторів, що сприяє створенню та розвитку економічних умов перспективного розвитку добробуту населення держави у майбутньому; соціально-демографічну безпеку – стан захищеності соціальних інтересів та якості життя завдяки стійкому функціонуванню соціальних інститутів, що забезпечать сталий розвиток суспільства; міграційно-демографічну безпеку – стан захищеності держави від зміни численності та складу населення в результаті міждержавної (зовнішньої), міжрегіональної (внутрішньої), регіональної (в межах регіону) міграції; освітньо-демографічну безпеку – захищеність життєво важливих освітніх потреб та інтересів суб'єктів освіти від внутрішніх і зовнішніх загроз, що забезпечує стійкість і якість освіти; еколого-демографічну безпеку – це захищеність населення та природного середовища його проживання від прогнозованих, але неконтрольованих природних та техногенних небезпек та загроз; медико-демографічну безпеку – це стан захищеності населення країни від погіршення стану здоров'я, а також високого рівня передчасної смертності та прогресуючого постаріння населення; кримінально-демографічну безпеку – це стан захищеності населення країни від забороненої законодавством економічної та неекономічної діяльності.

Отже, забезпечення всіх складових демографічної безпеки з одного боку та національної безпеки в усіх її проявах з іншого дозволить наблизитись до реалізації національної ідеї.

Список використаних джерел:

Лук'яненко Л. Г. Національна ідея і національна воля. — К., 2008. — 192 с. - С.30.

Солдатенко В. Українська ідея. Перші речники. — К.: Знання, 1994. — С. 3, 5.

Канигін Ю., Ткачук З. Українська мрія. — К.: Лексикон, 1996. — С. 10–12.

В. Пасічник Суть та структура поняття “національна ідея” //Етнокультурні проблеми політичного процесу в Україні: Колективна монографія. – Львів, 2001. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.westukr.itgo.com/Pasichnyk.html>

УДК 005.594

ТЕХНОЛОГІЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ МЕНЕДЖЕРА В ЛІДЕРА

Х.В. Широка, А. С. Полянська

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

e-mail: khrystyna.shyroka@gmail.com

Актуальність обраної тематики обумовлена тим, що компаніям для успішної діяльності не достатньо ефективного менеджера, їм необхідний менеджер-лідер. Менеджер і лідер- це не тотожні поняття. Сучасний світ дуже прогресивно трансформується, що вимагає від організацій швидкої адаптації до цих змін, тому важливо, щоб в організації був лідер, що здатний супроводжувати та пристосовувати компанію до нових викликів. Тому на сьогодні дуже важливо розвивати різноманітні технології, що допоможуть трансформувати менеджерів у справжніх лідерів.

Тематику лідерства досліджували багато як зарубіжних, так і вітчизняних науковців. Зокрема, Дж.Максвел [1], Л. І. Скібіцька, В. В. Матвєєв, В. І. Щелкунов, С. М. Подреза [2], Р. Хугард, Ж. Картер[3] та інші. Проте потребує додаткового дослідження процес трансформації менеджера в лідера.

Метою даної публікації є дослідження поняття «лідер», порівняльна характеристика менеджера та лідера, а також технологій перетворення менеджера в лідера.

Виклад основного матеріалу. Менеджер майбутнього – це той, хто вільно приймає рішення та бере на себе відповідальність, проявляє якості лідера, включаючи природний талант до мотивації та переконання свого оточування, має здібності до попередження конфліктів, що можуть виникати.

Лідер (від англ. leader – провідний, керівник) – особистість, що користується визнанням та авторитетом в групі і за якою група визнає право